

154

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. mája 1994

o matrikách

v znení zák. č. 222/1996 Z. z.; zák. č. 416/2001 Z. z.; zák. č. 198/2002 Z. z.;
zák. č. 515/2003 Z. z.; zák. č. 36/2005 Z. z.; zák. č. 14/2006 Z. z.;
zák. č. 335/2007 Z. z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Všeobecné ustanovenie

Účelom zákona je právna úprava vedenia matrik a s tým súvisiacich práv a povinností fyzických osôb a úloh orgánov štátnej správy.

I. ČASŤ

MATRIKY

Pojem

§ 2

(1) Matrika je štátna evidencia o osobnom stave fyzických osôb, ktoré sa narodili, uzavreli manželstvo alebo zomreli na území Slovenskej republiky, a štátnych občanov Slovenskej republiky, ktorí sa narodili, uzavreli manželstvo alebo zomreli v cudzine.

(2) Do matriky sa zapisujú údaje o narodení, uzavretí manželstva a úmrtí a údaje o iných skutočnostiach rozhodujúcich pre zistenie alebo overenie osobného stavu, najmä údaje o osvojení, určení rodičovstva a o rozvode manželstva (ďalej len „matričné udalosti“), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 21 a 23 ods. 5). Predmetom

zápisu do nej sú matričné udalosti, ktoré nastali na území Slovenskej republiky a v cudzine, ak ide o štátneho občana Slovenskej republiky.¹⁾

(3) Matriku tvorí kniha narodení, kniha manželstiev a kniha úmrtí. Kniha narodení a kniha úmrtí sa vedie osobitne pre každú obec; kniha manželstiev sa vedie ako jediná.

§ 3

(1) Matrika je verejná listina.

(2) Verejnými listinami sú aj rodný list, sobášny list a úmrtný list (ďalej len „úradný výpis“), potvrdenia vyhotovené o údajoch zapísaných v matrike a doslovné výpisy z matrik.

(3) Úradný výpis obsahuje údaje ustanovené týmto zákonom o skutočnostiach zapísaných v matrike, ktoré sa týkajú zapísanej osoby, podľa stavu v deň jeho vyhotovenia.

(4) Potvrdenie o údajoch zapísaných v matrike obsahuje údaje ustanovené osobitným zákonom alebo potrebné na uplatnenie nárokov fyzickej osoby v cudzine.

(5) Doslovný výpis obsahuje všetky údaje zapísané v matrike v pôvodnom aj zmenenom stave.

Správa matrik

§ 4

(1) Matriku ako výkon štátnej správy vedie obec, v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košiciach mestská časť, ktoré sú uvedené v prílohe (ďalej len „matričný úrad“). Územné obvody matričných úradov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(2) Pri vedení matrik zabezpečuje matričný úrad jednotný informačný systém a utvára podmienky na jeho bezpečnú prevádzku a ochranu údajov.

§ 5

(1) Matrika sa vedie v jednom vyhotovení. Zápisy sa vykonávajú na základe písomného oznámenia, do knihy narodení aj na základe ústneho oznámenia rodiča.

¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky
Zákon č. 88/1990 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú predpisy o nadobúdaní a strácaní československého štátneho občianstva

(2) Pre každú knihu narodení, knihu manželstiev a knihu úmrtí sa vedie abecedný register.

(3) Matriky zostávajú uložené na matričnom úrade, ktorý vedie matriky. Po uplynutí 100 rokov od posledného zápisu do knihy narodení, knihy manželstiev a knihy úmrtí sa tieto knihy odovzdajú do príslušnému štátnemu archívu.^{1a)}

§ 6

(1) Matrika sa vedie na zviazaných tlačivách vydaných ministerstvom.

(2) Matričný úrad môže viesť matriky aj na iných nosičoch informácií než na zviazaných tlačivách, ak sa tým dosiahne účelnejší spôsob vedenia matriky, operatívnejšie vydávanie dokladov a zabezpečí sa ochrana informácií pred zneužitím podľa osobitného zákona.²⁾

§ 7

Zápisy do matriky sa vykonávajú len v úradnej miestnosti v sídle matričného úradu.

§ 8

(1) Na vedenie matrík ustanoví starosta obce matrikára a jeho zástupcu; ak je to potrebné vzhľadom na rozsah činností, ustanoví vedúceho matrikára a potrebný počet matrikárov (ďalej len „matrikár“).

(2) Matrikárom môže byť fyzická osoba, ktorá je štátnym občanom Slovenskej republiky, je plnoletá, bezúhonná,^{2a)} preukázala ovládanie vedenia matrík zložením skúšky a zložila sľub.

(3) Matrikár skladá do rúk starostu obce sľub tohto znenia:

„Sľubujem, že budem verný Slovenskej republike a budem zachovávať jej zákony a vykonávať všetky povinnosti spojené s vedením matrík podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Zachovám mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa pri svojej úradnej činnosti dozviem.“

(4) Matrikár je povinný prehľbovať si kvalifikáciu systematickým odborným vzdelávaním organizovaným ministerstvom. Obec je povinná umožniť matrikárovi zúčastniť sa na odbornom vzdelávaní.

(5) Ak nemôže matrikár alebo jeho zástupca vykonávať úlohy spojené s vedením matrík, vykoná obec úrad opatrenia na zabezpečenie riadneho výkonu štátnej správy na tomto úseku.

^{1a)} Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 515/2003 Z. z.

²⁾ Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov

^{2a)} § 3 ods. 3 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme

(6) Matrikárovi, ktorý je činný pri obrade uzavierania manželstva pred orgánom štátu, sa poskytuje finančný príspevok na úhradu zvýšených výdavkov na ošatenie a na úpravu zovňajška.

§ 9

Zbierka listín

(1) Matričný úrad vedie zbierku listín. Tvoria ju listiny, ktoré slúžia ako podklad na zápis, dodatočný zápis, dodatočný záznam alebo ich zmenu v matrike. Zbierka listín za kalendárny rok sa zakladá na matričnom úrade, ktorý ju najneskôr do 28. februára nasledujúceho roka odovzdá obvodnému úradu.

(2) Obvodný úrad uchováva zbierku listín oddelene od ostatných písomností a zabezpečuje jej aktualizáciu a ochranu pred zničením a poškodením a pred zneužitím údajov, ktoré obsahuje. Po uplynutí 100 rokov od posledného zápisu odovzdá obvodný úrad zbierku listín príslušnému štátnemu archívu.

Príslušnosť matriky

§ 10

(1) Na vykonanie zápisu narodenia alebo úmrtia do knihy narodení alebo knihy úmrtí je príslušný matričný úrad, v ktorého obvode sa osoba narodila alebo zomrela. Ak sa nezistí, kde sa osoba narodila alebo zomrela, vykoná zápis matričný úrad, v ktorého obvode sa narodená alebo zomretá osoba našla.

(2) Ak sa narodí alebo zomrie osoba v dopravnom prostriedku, zapíše narodenie alebo úmrtie matričný úrad, v ktorého obvode bola narodená alebo zomretá osoba vyložená z dopravného prostriedku.

(3) Na vykonanie zápisu rozhodnutia súdu o vyhlásení štátneho občana Slovenskej republiky za mŕtveho je príslušný matričný úrad v sídle súdu, ktorý rozhodol o vyhlásení za mŕtveho. Na zápis rozhodnutia súdu o vyhlásení za mŕtveho cudzieho štátneho príslušníka alebo osoby, ktorá bola v rozhodujúcom čase bez štátnej príslušnosti (ďalej len „bezdomovec“) alebo ktorej štátne občianstvo nemožno určiť, ak mala posledný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, je príslušný matričný úrad Bratislava-Staré Mesto.

§ 11

Na zápis uzavretia manželstva je príslušný matričný úrad, v ktorého obvode sa uzavrelo manželstvo.³⁾

§ 12

Zápisy do matriky sa vykonávajú v štátnom jazyku.⁴⁾

³⁾ § 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zápisy do matriky

§ 13

(1) Do knihy narodení sa zapisuje

- a) deň, mesiac, rok a miesto narodenia dieťaťa, a ak ide o viacpočetný pôrod, aj časové poradie narodenia,
- b) meno⁵⁾, priezvisko, pohlavie a rodné číslo dieťaťa,
- c) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo, štátne občianstvo a miesto trvalého pobytu rodičov dieťaťa,
- d) dohoda rodičov o priezvisku dieťaťa, ak majú rôzne priezviská alebo nežijú v manželstve, prípadne rozhodnutie súdu o určení priezviska,
- e) deň, mesiac a rok zápisu.

(2) Narodenie živého dieťaťa i narodenie mŕtveho dieťaťa sa oznamuje na zápis do knihy narodení.

(3) Narodenie je povinný oznámiť matričnému úradu lekár, ktorý pôsobil pri pôrode alebo ktorý po pôrode poskytol liečebný úkon; v ostatných prípadoch je povinný to urobiť jeden z rodičov. Ten, na koho sa vzťahuje oznamovacia povinnosť, je povinný urobiť oznámenie najneskôr do troch pracovných dní odo dňa pôrodu. Matka môže splniť oznamovaciu povinnosť aj po tejto lehote, hneď ako je schopná urobiť oznámenie.

(4) Pri ústnom oznámení narodenia je oznamovateľ povinný preukázať svoju totožnosť. Ak je oznamovateľ nemý alebo hluchonemý, alebo ak urobí oznámenie v jazyku, ktorý matrikár neovláda, je potrebná prítomnosť tlmočníka; ak nejde o úradne ustanoveného tlmočníka, musí tlmočník zložiť do rúk matrikára, pred ktorým vykonáva tlmočnickú funkciu, sľub predpísaný osobitným predpisom.⁷⁾ Údaje o tlmočení a tlmočníkovi sa vyznačia v knihe narodení.

(5) Zápis dieťaťa, ktoré matka zanechala po pôrode v zdravotníckom zariadení a súčasne písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom,^{7a)} do knihy narodení sa vykoná na základe správy lekára, ktorý pôsobil pri pôrode; správa sa posiela najneskôr v deň prepustenia matky zo zdravotníckeho zariadenia a musí obsahovať údaje podľa odseku 1 písm. a) a údaj o pohlaví dieťaťa.

§ 14

Do knihy manželstiev sa zapisuje

- a) deň, mesiac a rok uzavretia manželstva, a ak sa manželstvo uzavrelo mimo sídla matričného úradu, miesto uzavretia manželstva,

⁴⁾ Čl. 6 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

⁵⁾ § 2 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁷⁾ Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

^{7a)} § 11 ods. 10 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- b) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo a osobný stav muža a ženy, ktorí uzavreli manželstvo (ďalej len „manželia“),
- c) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia rodičov manželov,
- d) dohoda manželov o priezvisku a dohoda o priezvisku ich spoločných detí; dohodnuté priezvisko⁸⁾ sa uvedie v mužskom aj ženskom tvare.
- e) štátne občianstvo manželov,
- f) mená, priezviská a rodné čísla svedkov,
- g) deň, mesiac a rok zápisu.

§ 15

(1) Do knihy úmrtí sa zapisuje

- a) deň, mesiac, rok a miesto úmrtia,
- b) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, miesto trvalého pobytu, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, pohlavie, rodné číslo a štátne občianstvo zomretého,
- c) deň, mesiac a rok zápisu.

(2) Úmrtie je povinný oznámiť matričnému úradu prehliadajúci lekár neodkladne, najneskôr do troch pracovných dní po prehliadke mŕtveho. Ďalšie údaje, ktoré sa zapisujú do knihy úmrtí, poskytne matričnému úradu osoba, ktorá vybavuje pohreb, najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa, keď sa dozvedela o úmrtí, a to aj prostredníctvom matričného úradu v mieste jej trvalého pobytu. Do knihy úmrtí sa zapisuje aj rozhodnutie súdu o vyhlásení občana za mŕtveho. Narodenie mŕtveho dieťaťa sa nezapisuje do knihy úmrtí.

(3) Ak ide o zápis nájdenej zomrelej osoby, ktorej lekár neurčil presný dátum úmrtia, matričný úrad zapíše ako deň úmrtia posledný deň mesiaca, ak lekár určil aspoň mesiac úmrtia tejto osoby, alebo posledný deň roka, ak lekár určil aspoň rok úmrtia.

§ 16

Ženské priezvisko osoby inej ako slovenskej národnosti sa zapíše bez koncovky slovenského prechýľovania,

- a) ak o to požiadajú rodičia⁹⁾ pri zápise priezviska ich dieťaťa ženského pohlavia do knihy narodení podľa § 13 ods. 1 alebo osvojiteľa pri zápise priezviska osvojeného dieťaťa, ak ide o osvojenie podľa osobitného predpisu,^{9a)}
- b) ak o to požiadala žena pri zápise uzavretia manželstva do knihy manželstiev podľa § 14,

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁸⁾ § 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁹⁾ § 37 zákona č. 4/1963 Zb. v znení neskorších predpisov

^{9a)} § 108 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

c) ak o to požiada žena v súvislosti so zápisom rozhodnutia o zmene priezviska podľa osobitného zákona.¹⁰⁾

§ 17

Ak sa narodenie, uzavretie manželstva a úmrtie nezapísalo v čase na to určenom, zapíše sa dodatočne. Dodatočný zápis sa vykoná z úradnej povinnosti.

§ 17a

Matrikár po doručení podkladov na zápis do matriky vykoná zápis do matričnej knihy bez zbytočného odkladu; ak je potrebné zisťovať údaje, ktoré majú byť zapísané, vykoná matrikár zápis najneskôr do dvoch mesiacov od oznámenia o narodení, uzavretia manželstva alebo oznámenia o úmrtí.

Nazeranie do matriky a výpisy z matriky

§ 18

(1) Matričný úrad vyhotoví úradný výpis alebo umožní nazrieť do matriky a robiť z nej výpisy

- a) osobe, ktorej sa zápis týka, alebo členom jej rodiny,
- b) osobe, ktorá má právoplatným rozhodnutím súdu zverené dieťa do osobnej náhradnej starostlivosti podľa osobitného zákona,^{10a)}
- c) osobe, ktorá má právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu zverené dieťa do dočasnej osobnej starostlivosti,^{10b)}
- d) osobe, ktorá má právoplatným rozhodnutím súdu zverené dieťa do pestúnskej starostlivosti,^{10c)}
- e) poručníkovi, ak sa o dieťa osobne stará,^{10d)}
- f) súdom ustanovenému opatrovníkovi,^{10e)}
- g) na úradné potreby štátnych orgánov, obcí a iných ustanovizní, ak to ustanoví osobitný zákon,
- h) na vykonávanie štatistického zisťovania podľa osobitných predpisov.¹¹⁾

(2) Na účely tohto zákona sa za člena rodiny považuje manžel, rodičia, deti, vnuci, súrodenci a ich deti a v prípade preukázania oprávneného záujmu aj iná blízka osoba.¹²⁾

(3) Úradný výpis určený na použitie v cudzom štáte overí obvodný úrad, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

¹⁰⁾ § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

^{10a)} § 45 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{10b)} § 49 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{10c)} § 48 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{10d)} § 56 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{10e)} § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka

¹¹⁾ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení zákona č. 215/2004 Z. z.

¹²⁾ § 116 Občianskeho zákonníka

§ 19

(1) Úradný výpis z knihy narodení (ďalej len „rodný list“) obsahuje

- a) názov dokladu a označenie matričného úradu, ktorý vyhotovuje doklad,
- b) deň, mesiac, rok, miesto narodenia a rodné číslo dieťaťa,
- c) meno⁵⁾ a priezvisko dieťaťa,
- d) pohlavie dieťaťa,
- e) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, dátum a miesto narodenia, štátne občianstvo a rodné číslo rodičov,
- f) deň, mesiac a rok vyhotovenia rodného listu, podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky matričného úradu.

(2) Úradný výpis z knihy manželstiev (ďalej len „sobášny list“) obsahuje

- a) názov dokladu a označenie matričného úradu, ktorý vyhotovuje doklad,
- b) deň, mesiac, rok a miesto uzavretia manželstva,
- c) meno⁶⁾, priezvisko, prípadne rodné priezvisko manželov a ich rodné čísla,
- d) deň, mesiac, rok, miesto narodenia manželov,
- e) meno⁶⁾, priezvisko, prípadne rodné priezvisko rodičov manželov,
- f) dohodu manželov o priezvisku a dohodu o priezvisku ich spoločných detí; dohodnuté priezviská sa uvedú v mužskom aj ženskom tvare.
- g) deň, mesiac a rok vyhotovenia sobášneho listu, podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky matričného úradu.

(3) V rodnom liste osoby inej ako slovenskej národnosti, ktorej meno nebolo do 31. decembra 1993 zapísané v matrike v jej materinskom jazyku, ale v slovenskom ekvivalente, sa uvedie v jej materinskom jazyku latinkou, ak o to písomne požiada; o tejto skutočnosti sa v matrike urobí písomný záznam. Žiadosť musí obsahovať vyhlásenie o národnosti žiadateľa. Všetky ďalšie úradné výpisy a potvrdenia sa vyhotovia s takýmto tvarom mena.

(4) Osoba, ktorej meno je zapísané v matrike v inom ako slovenskom jazyku a neskorší výpis z matriky jej bol vyhotovený s menom v slovenskom ekvivalente, môže požiadať o výpis z matriky s menom v pôvodnom znení. Matričný úrad je povinný tejto žiadosti vyhovieť.

(5) Úradný výpis z knihy úmrtí (ďalej len „úmrtný list“) obsahuje

- a) názov dokladu a označenie matričného úradu, ktorý vyhotovuje doklad,
- b) deň, mesiac, rok, miesto úmrtia a rodné číslo zomretého; posledný deň mesiaca úmrtia nájdenej zomretej osoby, ktorej lekár určil len mesiac úmrtia, alebo posledný deň roka úmrtia nájdenej zomretej osoby, ktorej lekár určil rok úmrtia,
- c) meno⁶⁾, priezvisko, prípadne rodné priezvisko zomretého,
- d) pohlavie, miesto trvalého pobytu zomretého,

⁵⁾ § 2 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

⁶⁾ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

- e) deň, mesiac, rok a miesto narodenia zomretého,
f) deň, mesiac a rok vyhotovenia úmrtného listu, podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky matričného úradu.

(6) V rodnom liste alebo sobášnom liste ženy, ktorej sa tento úradný výpis týka, sa jej priezvisko uvedie bez koncovky slovenského prechýľovania, ak o to písomne požiada; o tejto skutočnosti sa v matrike urobí záznam. Všetky ďalšie úradné výpisy a potvrdenia o údajoch zapísaných v matrike sa vyhotovia s takýmto tvarom priezviska. Písomná žiadosť podľa prvej vety sa založí do zbierky listín.

(7) Písomnú žiadosť podľa odsekov 3, 4 a 6 môžu podať, ak ide o neplnoletú osobu, jej rodičia.

(8) Na zapísanie zmeny tvaru mena a priezviska podľa odsekov 3, 4 a 6 v úradnom výpise sa nevzťahujú ustanovenia osobitného zákona o zmene mena a zmene priezviska¹⁰⁾ a tento úkon nepodlieha poplatkovej povinnosti podľa osobitného zákona.¹³⁾

(9) Žiadosť o zapísanie ženského priezviska s koncovkou slovenského prechýľovania v úradnom výpise vyhotovenom po tom, čo bolo uplatnené právo podľa odsekov 3, 4 a 6 alebo podľa § 16 sa považuje za žiadosť o zmenu priezviska podľa osobitného zákona.¹⁰⁾

Zápisy do matriky na základe dokladov z cudzích štátov

§ 20

Zápis alebo zmenu zápisu v matrike podľa rozhodnutia úradu alebo súdu cudzieho štátu vykoná matričný úrad len so súhlasom obvodného úradu.

§ 21

(1) Osvojenie štátneho občana Slovenskej republiky staršieho ako 18 rokov v cudzine podľa cudzích právnych predpisov sa nezapisuje do matriky.

(2) Osvojenie cudzinca staršieho ako 18 rokov osvojeného podľa právnych predpisov jeho domovského štátu sa zapisuje do matriky, ak žije v manželstve so štátnym občanom Slovenskej republiky a v dôsledku osvojenia sa zmenilo priezvisko aj štátneho občana Slovenskej republiky.

(3) Osvojenie neplnoletého cudzinca štátnym občanom Slovenskej republiky, a to aj podľa právneho poriadku jeho domovského štátu, sa zapisuje do matriky.

¹⁰⁾ § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

¹³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

¹⁰⁾ § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z.

§ 22

(1) O narodení alebo uzavretí manželstva cudzinca na území Slovenskej republiky sa súčasne so zápisom do matriky vyhotoví na účely výmeny matrík rodný list alebo sobášny list, ak ide o príslušníka štátu, s ktorým sa na základe medzinárodnej dohody alebo zásady vzájomnosti vykonáva výmena úradných výpisov.

(2) Úmrtie cudzinca na území Slovenskej republiky sa po zápise do knihy úmrtí vždy oznámi zastupiteľskému úradu príslušného cudzieho štátu v Slovenskej republike. Ak cudzí štát nemá v Slovenskej republike zastupiteľský úrad, oznámi matričný úrad úmrtie cudzinca Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky.

§ 22a

Do matriky nemožno zapísať uzavretie manželstva, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Takýto zápis je neplatný dňom jeho vykonania.

§ 23

Osobitná matrika

(1) Narodenie, uzavretie manželstva a úmrtie štátnych občanov Slovenskej republiky, ktoré nastali na

- a) území cudzieho štátu,
- b) zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v cudzom štáte,
- c) lodi alebo v lietadle mimo územia Slovenskej republiky,
- d) území nepatriacom žiadnemu štátu,

sa zapisujú do osobitnej matriky.

(2) Zápis podľa odseku 1 sa vykoná na základe oznámenia. K oznámeniu musia byť priložené doklady potrebné na vykonanie zápisu v osobitnej matrike. Oznámenie možno urobiť na

- a) zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v cudzom štáte,
- b) matričnom úrade, v ktorého územnom obvode má občan trvalý pobyt,
- c) matričnom úrade, v ktorého územnom obvode mal občan posledný trvalý pobyt, alebo
- d) ktoromkoľvek matričnom úrade, ak občan nemal na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

(3) Zápis sa vykoná na základe rodného listu, sobášneho listu alebo úmrtného listu vydaného cudzím štátom, dokladu o štátnom občianstve Slovenskej republiky, zápisu o narodení, uzavretí manželstva alebo úmrtí spísaného zastupiteľským úradom alebo matričným úradom, alebo na základe inej listiny, alebo iného obdobného dôkazu matričnej udalosti. Týmto spôsobom nemožno nahradiť právoplatné rozhodnutie súdu o vyhlásení za mŕtveho.

(4) Zápis do osobitnej matriky sa vykoná najneskôr do troch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 2. V odôvodnených prípadoch sa táto lehota

môže predĺžiť najviac o tri mesiace. O predĺžení lehoty a dôvodoch jej predĺženia sa žiadateľ o zápis do osobitnej matriky písomne upovedomí.

(5) Zápis do osobitnej matriky sa nevykonáva, ak matričná udalosť nastala pred 31. decembrom 1949 a ak bola zapísaná do matriky v Slovenskej republike alebo Českej republike podľa právnej úpravy platnej v tom čase.

(6) Ak osobitný právny predpis ustanoví povinnosť preukázať narodenie, uzavretie manželstva alebo úmrtie podľa odseku 1 úradným výpisom, preukazujú sa tieto skutočnosti úradným výpisom z osobitnej matriky.

(7) Úradné výpisy po matričných udalostiach týkajúcich sa štátnych občanov Slovenskej republiky, ktoré nastali do 31. decembra 1992 na území Českej republiky, sú v Slovenskej republike verejnými listinami. O matričných udalostiach v nich uvedených netreba vykonať zápis v osobitnej matrike. Ak však štátny občan Slovenskej republiky o takýto zápis požiada, orgán, ktorý vedie osobitnú matriku, je povinný mu vyhovieť.

(8) Osobitnú matriku vedie ministerstvo.

§ 24

Súčinnosť

Súdy a iné štátne orgány, matričné úrady, orgány cirkví a náboženských spoločností¹⁴⁾ (ďalej len „cirkev“) a lekári sú povinní zasielať príslušnému matričnému úradu oznámenia o rozhodnutiach, dohodách, súhlasných vyhláseniach alebo iných skutočnostiach,^{9a)} ktoré majú vplyv na osobný stav, meno alebo priezvisko osoby a sú podkladom na zápis do matriky, jeho zmenu alebo zrušenie.

§ 25

Obnova matriky

(1) Ak sa prvopis matriky stratí, zničí alebo sa stane neupotrebitelným, zabezpečí matričný úrad jeho nové vyhotovenie

a) podľa zbierky listín,

b) v prípade matriky vedenej do 31. decembra 1958 tým, že druhopis tejto matriky vyhlási za prvopis; súčasne zabezpečí vyhotovenie nového druhopisu v spolupráci s obvodným úradom.

(2) Ak sa nezachová ani zbierka listín, zabezpečí matričný úrad obnovenie matriky podľa iných verejných listín, prípadne podľa iných hodnoverných dokladov.

¹⁴⁾ § 3 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{9a)} § 108 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 26

Zmeny zápisov v matrike

Zmeny zápisov, dodatočné zápisy, dodatočné záznamy a ich opravy v matrike vykonáva matričný úrad na základe verejných listín, iných listín alebo oznámení, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

II. ČASŤ

POSTUP PRED UZAVRETÍM MANŽELSTVA

§ 27

(1) Štátny občan Slovenskej republiky pred uzavretím manželstva predloží matričnému úradu príslušnému podľa miesta uzavretia manželstva tieto doklady:

- a) rodný list,
- b) doklad o štátnom občianstve,
- c) potvrdenie o pobyte,
- d) úmrtný list zomretého manžela, prípadne aj sobášny list zaniknutého manželstva, ak ide o vdovca alebo vdovu, alebo právoplatný rozsudok o rozvoze manželstva, ak ide o rozvedeného alebo rozvedenú, alebo právoplatný rozsudok o vyhlásení manželstva za neplatné,
- e) doklad o rodnom čísle,¹⁵⁾

(2) Doklady uvedené v odseku 1 písm. b), c) a e) možno nahradiť predložením platného občianskeho preukazu.

(3) Štátny občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom v cudzine predkladá doklad uvedený v odseku 1 písm. c), vydaný príslušným úradom cudzieho štátu; doklad uvedený v odseku 1 písm. b) môže nahradiť predložením platného cestovného pasu Slovenskej republiky.

(4) Ak chce uzavrieť manželstvo nepľnoletá osoba staršia ako 16 rokov alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, doloží okrem dokladov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) a e) právoplatné rozhodnutie súdu o povolení uzavrieť manželstvo.

(5) Okrem dokladov uvedených v predchádzajúcich odsekoch muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len „snúbenci“) pred uzavretím manželstva vyplnia predpísané tlačivo; v odôvodnených prípadoch to môže urobiť iba jeden z nich. Ak ide o uzavretie manželstva pred orgánom cirkvi, matričný úrad potvrdí vyplnené tlačivo, ktoré snúbenci doručia príslušnému orgánu cirkvi.

(6) O uzavretí manželstva sa vyhotoví zápisnica. Zápisnica o uzavretí manželstva musí obsahovať

¹⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle v znení zákona č. 515/2003 Z. z.

- a) mená, priezviská a rodné čísla snúbencov a ich podpisy,
- b) mená, priezviská a rodné čísla svedkov a ich podpisy,
- c) dátum a miesto uzavretia manželstva,
- d) meno, priezvisko a podpis sobášiacoho a matrikára, ak ide o uzavretie manželstva pred matričným úradom,
- e) dohodu snúbencov o priezvisku,
- f) meno, priezvisko a podpis tlmočníka,⁷⁾ ak sa jeho prítomnosť pri uzavretí manželstva vyžaduje a ak bol ustanovený, aj odtlačok jeho úradnej pečiatky,
- g) odtlačok úradnej pečiatky orgánu, pred ktorým sa uzavrelo manželstvo.

(7) Orgán cirkvi, pred ktorým sa uzavrelo manželstvo, je povinný doručiť zápisnicu o uzavretí manželstva do troch pracovných dní od uzavretia manželstva príslušnému matričnému úradu. Matričný úrad vykoná zápis do knihy manželstiev na základe dokladov uvedených v odsekoch 1 až 5 a zápisnice o uzavretí manželstva.

§ 28

(1) Cudzinec pred uzavretím manželstva v Slovenskej republike je povinný predložiť matričnému úradu najmenej 14 dní pred uzavretím manželstva tieto doklady:

- a) rodný list,
- b) doklad o spôsobilosti na uzavretie manželstva,
- c) doklad o štátnom občianstve,
- d) doklad o pobyte,
- e) potvrdenie o osobnom stave,
- f) úmrtný list zomretého manžela, prípadne aj sobášny list zaniknutého manželstva, ak ide o ovdoveného cudzinca,
- g) právoplatný rozsudok o rozvode manželstva, ide o rozvedeného cudzinca,
- h) doklad, ktorým možno preukázať totožnosť.

(2) Doklady uvedené v odseku 1 písm. b) až e) nesmú byť staršie ako šesť mesiacov.

(3) Ak je ustanovená povinnosť predložiť rozsudok o rozvode manželstva vydaný súdom cudzieho štátu, možno ho pokladať za verejnú listinu iba vtedy, ak je uznaný podľa osobitného zákona.¹⁶⁾

(4) Tým nie je dotknuté ustanovenie osobitného zákona o odpustení predloženia uvedených dokladov.¹⁷⁾

⁷⁾ Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁶⁾ § 63, 67 a 68 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov

(5) Ak má matričný úrad pochybnosti o správnosti alebo platnosti dokladov predložených cudzincom na uzavretie manželstva, požiada príslušný obvodný úrad o ich preverenie; o preverení urobí obvodný úrad záznam.

§ 29

Osoba, ktorá chce uzavrieť manželstvo prostredníctvom zástupcu, predloží doklady podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

III. ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 30

Ak nemá ani jeden zo snúbencov trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a príslušnosť nie je možné určiť podľa osobitného zákona,^{18a)} snúbenci môžu urobiť vyhlásenie o uzavretí manželstva na ktoromkoľvek matričnom úrade.

§ 31

(1) Kontrolnú činnosť na úseku matrík vykonávajú obvodné úrady a ministerstvo.

(2) Obvodný úrad vykonáva na matričných úradoch vo svojom územnom obvode najmenej raz za rok kontrolu vedenia matrík podľa zbierky listín a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov.

(3) Ministerstvo vykonáva kontrolu vedenia matrík a usmerňuje výkon kontroly, ktorý uskutočňujú obvodné úrady.

(4) Na výkon kontroly podľa odsekov 1 až 3 sa nevzťahuje osobitný zákon.^{18b)}

§ 31a

Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.^{18c)}

¹⁷⁾ § 7 zákona č. 36/2005 Z. z.

¹⁸⁾ § 8 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov

^{18a)} § 4 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{18b)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

^{18c)} Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

§ 32

(1) Matričný úrad plní oznamovaciu povinnosť o údajoch zapísaných v matrike alebo zbierke listín voči štátnym orgánom, obciam a iným ustanovizniám v rozsahu uvedenom v osobitných predpisoch.¹⁹⁾

(2) Ak má matričný úrad odôvodnené pochybnosti o tom, či bolo manželstvo uzavreté v súlade s osobitným zákonom,^{19a)} zašle príslušnému súdu oznámenie o uzavretí manželstva.

§ 33

Úradný výpis zo zápisu v matrikách uložených v štátnych archívoch s regionálnou územnou pôsobnosťou vyhotoví matričný úrad, v ktorého územnom obvode má archív alebo jeho pobočka sídlo.

§ 34

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom výšku a spôsob poskytnutia príspevku matrikárovi, ktorý je činný pri obrade uzavierania manželstva, na úhradu zvýšených výdavkov na ošatenie a úpravu zovňajška. Taktiež ustanoví podrobnosti o vedení matriky, vykonávaní zápisov do knihy narodení, knihy manželstiev a knihy úmrtí, vedení osobitnej matriky, vydávaní úradných výpisov, výmene matrík s cudzinou a vykonávaní skúšky matrikára.

§ 35

Porušenie povinností podľa tohto zákona (§ 13 a 15) sa posudzuje podľa osobitných predpisov.²⁰⁾

§ 36

Mená a priezviská sa zapisujú do matriky a úradného výpisu z nej latinkou.

§ 37

(1) Úradné výpisy vyhotovené podľa právnych predpisov platných k 31. decembru 1949 (rodný list, prípadne rodný a krstný list, sobášny list a úmrtný list), ako aj úradné výpisy vyhotovené podľa právnych predpisov platných do účinnosti tohto zákona, zostávajú v platnosti a majú charakter verejnej listiny, ak sa nezmenili skutočnosti v nich uvedené.

¹⁹⁾ Napríklad zákon č. 540/2001 Z. z. v znení zákona č. 215/2004 Z. z., § 23 ods. 6 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

^{19a)} § 9 až 12 zákona č. 36/2005 Z. z.

²⁰⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

(2) Listiny vydané súdmi a inými príslušnými orgánmi v cudzine, ktoré sú v mieste vydania platné ako verejné listiny a ktoré sú podkladom na zápis, zmenu alebo doplnenie zápisu v matrike, sa predkladajú s úradne osvedčeným prekladom do slovenského jazyka a opatrené príslušnými osvedčeniami, ak osobitný právny predpis alebo medzinárodná zmluva neustanovuje inak. Povinnosť predložiť úradne osvedčený preklad sa nevzťahuje na listiny vydané v Českej republike.

(3) Ak sú údaje o mene a priezvisku, dátume narodenia, uzavretia manželstva alebo úmrtia alebo o rodnom čísle osoby uvedené v úradnom výpise v rozpore so skutočnosťou, príslušný matričný úrad vykoná opravu zápisu na základe verejnej listiny a vydá nový úradný výpis, o čom informuje osobu, ktorej sa zápis týka. To neplatí, ak ide o úradný výpis podľa § 19 ods. 6 tohto zákona.

(4) Ak sa údaje v úradných výpisoch osvedčujúce osobný stav odlišujú od údajov v iných verejných listinách, považujú sa za správne údaje uvedené v úradných výpisoch, ak sa nepreukáže opak.

(5) Ak tento zákon ustanovuje, že sa do matriky zapisujú rodné čísla, vzťahuje sa toto ustanovenie na štátnych občanov Slovenskej republiky. Na cudzincov sa vzťahuje len za predpokladu, že im príslušný orgán¹⁴⁾ pridelil rodné číslo.

(6) Na účely tohto zákona sa za verejnú listinu považuje každá listina, ktorá osvedčuje skutočnosti o osobnom stave, ak bola vydaná oprávneným orgánom a obsahuje náležitosti ustanovené týmto zákonom.

(7) Tento zákon sa nevzťahuje na uloženie matrík, ich druhopisov vedených do 31. decembra 1958 a zbierok listín podľa osobitných právnych predpisov platných do účinnosti tohto zákona.

§ 37a

Pracoviská matričného úradu zriadené mimo sídla matričného úradu podľa doterajších predpisov zostávajú nezmenené.

§ 37b

Štátnemu občanovi, ktorého uzavretie manželstva podľa § 23 ods. 1 sa zapísalo do osobitnej matriky do 30. júna 2002 a ktorý pri uzavieraní manželstva prijal ako spoločné priezvisko priezvisko manžela a súčasne si ponechal svoje doterajšie priezvisko, bude vydaný sobášny list s uvedením oboch priezvisk, ak o to požiada.

§ 38

Zrušujú sa:

1. zákon č. 268/1949 Zb. o matrikách,

¹⁴⁾ § 4 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov

2. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 41/1993 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 268/1949 Zb. o matrikách,
3. vládne nariadenie č. 93/1958 Zb. o zmenách v pôsobnosti v matričných veciach,
4. § 4 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku,
5. vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 22/1977 Zb., ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o matrikách v znení vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 4/1991 Zb.,
6. položky 7, 9 až 14 prílohy C a položky 62, 63, 69, 76 až 83 prílohy E zákona Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.

§ 39

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1995 okrem § 12, 16, 19 ods. 3, 5 až 7 a § 38 bodu 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júlom 1994.

Zákon č. 222/1996 Z. z. nadobudol účinnosť 24. júlom 1996.

Zákon č. 416/2001 Z. z. nadobúda účinnosť 1. januárom 2002.

Zákon č. 198/2002 Z. z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2002.

Zákon č. 515/2003 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2004.

Zákon č. 36/2005 Z. z. nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia okrem ustanovení uvedených v čl. I až IV, čl. V v prvom, treťom až piatom bode a okrem ustanovení uvedených v čl. VI, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. apríla 2005.

Zákon č. 14/2006 Z. z. nadobúda účinnosť 1. februára 2006.

Zákon č. 335/2007 Z. z. nadobúda účinnosť 1. októbra 2007.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Jozef Moravčík v. r.